

REGLUR

um áfyllingastöðvar fyrir gashylki.

I. KAFLI

1. gr.

Gildissvið og markmið.

1. Reglur þessar gilda um fyrirtæki sem falla undir lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.
2. Í reglunum er kveðið á um þær ráðstafanir sem gera ber til að tryggja öryggi við gasáfyllingu og koma í veg fyrir hættu sem kann að skapast við áfyllingu gashylkja eða vegna gallaðra gashylkja.
3. Reglurnar gilda um áfyllingastöðvar sem fylla á hylki með:
 - a. Samanþjöppuðum lofttegundum eins og súrefni (O₂), köfnunarefni (N₂), argon (Ar) og öndunarlofti.
 - b. Fljótandi lofttegundum undir þrýstingi eins og F-gasi (própan/bútan), kolsýru (CO₂) og díköfnunarefnisoxíði (glaðloft) (N₂O).
 - c. Lofttegundum, sem undir þrýstingi eru uppleystar í vökva, eins og asetyleni (C₂H₂) uppleystu í acetóni.
4. Reglurnar gilda fyrir hylki með rúmtaki frá 0,01 lítra til allt að 150 lítra og ytra þvermáli allt að 420 mm og lengd allt að 2000 mm.
5. Reglurnar gilda ekki um áfyllingu handslökkvitækja. Um það efni gilda reglur Brunamálastofnunar ríkisins.

2. gr.

Skilgreiningar.

Í reglum þessum merkja:

- a. *Samþjöppaðar lofttegundir:* Lofttegundir þar sem markhiti fer ekki yfir -10°C (tk ≤ -10°C).
- b. *Lofttegundir í vökvaástandi:* Lofttegundir þar sem markhiti er hærri en -10°C (tk > -10°C).

II. KAFLI

3. gr.

Áfyllingarbúnaður og leiðbeiningar um notkun.

1. Þeir sem annast áfyllingu skulu hafa yfir að ráða nauðsynlegri tækni og búnaði til þeirra verka þannig að áfylling verði framkvæmd á tryggan hátt og að áfylltar lofttegundir eða blöndur þeirra séu rétt samsettar og uppfylli kröfur um hreinleika.
2. Tryggt skal að starfsmenn sem stjórna og framkvæma áfyllingu hafi til þess faglega þekkingu og hæfni.
3. Áfyllingarbúnaðurinn skal þannig gerður að tryggt sé að áfylling hylkja fari ekki upp fyrir hæstu leyfileg mörk.
4. Áfyllingarbúnaðurinn skal vera þannig gerður að unnt sé að þéttleikaprófa áfyllt hylki.
5. Starfsmenn skulu hafa nauðsynlegar leiðbeiningar og hafa hlotið þjálfun við áfyllingu og í þeim aðgerðum, sem grípa getur þurft til vegna rekstrartruflana eða

annarra þátta. Leiðbeiningarnar skulu ritaðar á íslensku og vera aðgengilegar fyrir þjónustuaðila.

6. Ungmenni undir 18 ára aldri mega ekki vinna við áfyllinguna.

III. KAFLI

4. gr.

Öryggisráðstafanir til að koma í veg fyrir yfirfyllingu.

1. Í áfyllingarkerfi fyrir samanþjappaðar lofttegundir skal tryggt að þrýstingurinn fari ekki meira en 20% yfir leyfilegan áfyllingarþrýsting við 15°C. Þó má þrýstingurinn ekki fara yfir 10% af hæsta leyfilega áfyllingarþrýstingi við 15°C, þar sem eingöngu er hægt að stjórna áfyllingarþrýstingnum með stillingu öryggisloka.

2. Kerfið skal þar að auki búið minnst tveimum þrýstimælum. Þeir skulu við áfyllinguna mæla þrýstinginn í þeim hylkjum, sem sett eru undir þrýsting. Tryggt skal að hægt sé að lesa á báða þrýstimælana samtímis. Nákvæmni þeirra skal minnst svara til flokks 1,0.

3. Við áfyllingu á öndunarlofti skal þess sérstaklega gætt að loftið uppfylli kröfur um hreinleika, samkvæmt gildandi reglugerð um köfun og gildandi reglugerð um reykköfun og reykköfunarbúnað.

5. gr.

1. Í áfyllingarkerfi fyrir fljótandi lofttegundir undir þrýstingi skal tryggt að þrýstingurinn fari ekki yfir 75% af prófunarþrýstingi þeirra hylkja sem fylla á. Einnig skal kerfið vera þannig útbúið að yfirfylling geti ekki átt sér stað.

2. Sjálfvirkt áfyllingarkerfi fyrir fljótandi lofttegundir undir þrýstingi skal búið mismunaprýstiloka þar sem innstilltur þrýstingur má ekki fara yfir 75% af prófunarþrýstingi þeirra hylkja sem fylla á. Einnig skal kerfið vera þannig útbúið að yfirfylling geti ekki átt sér stað.

3. Áfyllingin skal vegin með löggildingarhæfum vogum, með skekkjumörk aflesturs innan við $\pm 2\%$ af raunvigt.

6. gr.

1. Áfyllingarkerfi fyrir lofttegundir sem undir þrýstingi eru uppleystar í vökva skal þannig búið að yfirfylling hylkja geti ekki átt sér stað.

2. Við áfyllingu á acetylen skal fylgja viðurkenndum stöðlum og vinnureglum.

3. Áfyllingin skal vegin með löggildingarhæfum vogum, með skekkjumörk aflesturs innan við $\pm 2\%$ af raunvigt. Ennfremur minnst einum þrýstimæli með nákvæmni sem svarar minnst til flokks 1,0.

IV. KAFLI

7. gr.

Vinnureglur um áfyllingu.

1. Í fyrirtækjum sem annast áfyllingu skulu liggja fyrir skriflegar vinnureglur. Þær skulu tryggja að fylgt verði þeim öryggiskröfum við áfyllinguna, sem um getur í II. og III. kafla.

2. Í vinnureglum um áfyllingu skulu eftirfarandi þættir kom fram:

- a. Athugun og mat á ástandi og eiginleikum hylkja svo sem:
 - Sjáanlegir útlitsgallar á hylki og loka
 - Litamerkingar
 - Ástimplanir, þar á meðal nafn gastegundar og ártal reglubundinnar skoðunar.

- b. Áfylling, þar á meðal hvaða aðgerða er þörf til að tryggja rétta gasáfyllingu og gasgæði.
- c. Þéttleikaprófun eftir áfyllingu
- d. Merking áfylltra hylkja
- e. Skráning áfylltra hylkja
- f. Meðferð áfylltra hylkja
- g. Viðhald tækja og búnaðar, sem og reglubundið innra eftirlit
- h. Eftirlit og vottun mælitækja.

3. Fyrir lofttegundir sem undir þrýstingi eru uppleystar í vökva skulu vinnureglurnar þar að auki ná til eftirlits með því að magn uppleysiefnis sé innan settra marka.

V. KAFLI

8. gr.

Merkingar hylkja.

1. Eingöngu má taka í notkun þau hylki sem merkt eru og uppfylla að öðru leyti reglur nr. 99/1996 um einföld þrýstihylki, reglur nr. 377/1996 um þrýstihylki (sameiginleg ákvæði), reglur nr. 380/1996 um saumlaus gashylki úr stáli, reglur nr. 382/1996 um samsóðin gashylki úr hreinu stáli og reglur nr. 383/1996 um saumlaus gashylki úr hreinu áli og álblöndu.

2. Þó má nota þau hylki sem voru flutt inn fyrir gildistöku reglnanna enda séu þau í samræmi við viðurkenndar reglur sem þá voru í gildi. Við eðlilega úreldingu skulu þessi hylki tekin út af markaðnum.

VI. KAFLI

9. gr.

Eftirlit, umsagnir og tilkynningaskylda fyrirtækja.

1. Áður en nýtt áfyllingarkerfi er tekið í notkun skal leita umsagnar Vinnueftirlits ríkisins um hvort hið fyrirhugaða kerfi sé í samræmi við reglur þessar eða aðrar reglur sem settar eru samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Í því skyni skal eigandi eða fulltrúi hans láta stofnuninni í té greinargerð ásamt uppdráttum yfir áfyllingarkerfið þar sem m.a. eftirfarandi kemur fram:

- a. Öryggisráðstafanir, sem koma eiga í veg fyrir að hylki verði yfirfyllt eða fyllt rangri lofttegund.
- b. Öryggisráðstafanir við áfyllingu á blandgasi, sem koma eiga í veg fyrir að hættuleg blöndun verði.
- c. Lýsingu á áfyllingarferlinu (leiðbeiningar).
- d. Þjálfun viðkomandi starfsmanna og hver hefur með höndum verkstjórn í áfyllingarstöðinni.

2. Uppsetning og frágangur á áfyllingarkerfinu skal skoðaður og samþykktur af Vinnueftirliti ríkisins áður en notkun þess hefst. Vinnueftirlitið getur falið sérfræðilegri stofnun eða viðurkenndum aðila slíka skoðun að hluta eða að öllu leyti, sbr. 1.mgr. 80. gr. laga nr. 46/1980, og fylgist þá með eftirliti slíkra aðila.

3. Eigandi eða fulltrúi hans skal með reglubundnu viðhaldi og innra eftirliti tryggja að gætt sé fyllsta öryggis við áfyllingu og að áfylling verði ávallt innan settra marka. Ennfremur skal tryggt að ekki verði fyllt á gölluð eða skemmd hylki og þau hylki sem ekki uppfylla settar reglur um merkingar. Vinnueftirlitið getur ákveðið að áfyllingastöðvar verði háðar reglubundnu utanaðkomandi eftirliti.

VII. KAFLI

10. gr.

Áfrýjun úrskurðar.

Um áfrýjun á ákvörðunum og úrskurðum sem byggjast á þessum reglum gilda ákvæði 98. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

VIII. KAFLI

11. gr.

Refsiákvæði.

Brot á reglum þessum varða ákvæði 99. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

IX. KAFLI

12. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar, sem settar eru af stjórn Vinnueftirlits ríkisins samkvæmt heimild í 34., 38. og 47. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, staðfestast hér með og öðlast þegar gildi. Áfyllingastöðvar, sem eru í notkun við gildistöku þessara reglna skulu innan eins árs fullnægja þeim kröfum sem gerðar eru í reglunum.

Félagsmálaráðuneytinu, 26. febrúar 1998.

Páll Pétursson.

Gylfi Kristinsson.